

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ - 9450276

Σχολικό Έτος: 2021 - 2022

Ημερομηνία Εξαγωγής: 23/06/2023

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ - 9450276

Στόχος Βελτίωσης:

ΣΤΟΧΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ:

Στόχος του σχεδίου δράσης είναι η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών/-τριών και η καλλιέργεια ενός κλίματος εμπιστοσύνης, συνεργασίας, αλληλοσεβασμού και αποδοχής της διαφορετικότητας.

Με την υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/-τριών, θα γίνει προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι εντάσεις και οι συγκρούσεις στο χώρο του νηπιαγωγείου με τη χρήση διαφόρων στρατηγικών.

Σχέδιο Δράσης: 'Όλοι διαφορετικοί, όλοι μαζί!

Αξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΜΕΡΙΣΙΩΤΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Αξιολογώντας την κατάσταση που επικρατεί στο νηπιαγωγείο μας, εντοπίσαμε κάποιες δυσκολίες στην επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Υπάρχουν παιδιά που δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν με τα υπόλοιπα και απομονώνονται, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις οι συγκρούσεις είναι καθημερινές και εκδηλώνονται με την μορφή λεκτικής βίας(δεν σε έχω φίλο, φύγε από δω, δεν σε παίζω κ.λ.π.).

Οι ομάδες που συγκροτούνται για παιχνίδι ή για άλλες δραστηριότητες συνήθως αποτελούνται από μαθητές που έχουν κοινά χαρακτηριστικά (νήπια-προνήπια, αγόρια-κορίτσια) και χρειάζεται η παρέμβαση των εκπαιδευτικών για την αναδιοργάνωσή τους.

Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται έλλειψη σεβασμού και αποδοχής των διαφορετικών προσωπικοτήτων, γεγονός που επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία της τάξης.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αποφασίστηκε η υλοποίηση του σχεδίου δράσης με βασικό στόχο την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, ώστε να δημιουργηθεί ένα ευχάριστο και συνεργατικό περιβάλλον μάθησης.

Οι ειδικότεροι στόχοι του σχεδίου δράσης για την πρόληψη αρνητικών συμπεριφορών είναι:

- Καλλιέργεια δεξιοτήτων 4cs και δεξιοτήτων ζωής με τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της εφαρμογής των εργαστηρίων δεξιοτήτων στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου,

-Συνεργασία εκπαιδευτικών-γονέων σε θέματα που αφορούν την συμπεριφορά των μαθητών,

-Ενίσχυση των ομαδοσυνεργατικών δράσεων,

-Ενδοσχολική επιμόρφωση για τις τεχνικές ενίσχυσης της συνεργασίας, του σεβασμού και της αποδοχής της διαφορετικότητας μεταξύ των μαθητών,

-Συμμετοχή όλων των μαθητών σε όλες τις δράσεις της σχολικής μονάδας,

-Σεβασμός του πλαισίου κανόνων της σχολικής τάξης και του νηπιαγωγείου γενικότερα.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A.Ενέργειες υλοποίησης του σχεδίου δράσης:

1. Προσδιορισμός του προβλήματος-Αξιοποίηση δεδομένων μέσα από την καθημερινότητα της σχολικής ζωής.
2. Συνεργασία σχολείου- γονέων.
3. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
4. Επιμόρφωση των γονέων από ομάδα ειδικών επιστημόνων σχετικά με την δράση.
5. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την προώθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών και του θετικού κλίματος στην τάξη μέσα από σχετικές ιστοσελίδες, άρθρα και βιβλία.
6. Υλοποίηση των δράσεων που καλλιεργούν τις δεξιότητες 4cs και τις δεξιότητες ζωής και δημιουργούν ένα ασφαλές και ειρηνικό σχολικό περιβάλλον.

B. Οργανωτικές δομές:

Την ευθύνη για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης έχει ο σύλλογος διδασκόντων του Νηπιαγωγείου σε συνεργασία με τους γονείς και ειδικούς επιστήμονες(ψυχολόγους,κοινωνικούς λειτουργούς κ.λ.π.).

Γ. Παρεμβάσεις σε επίπεδο σχολείου ή σχολικής τάξης:

Δεν απαιτούνται παρεμβάσεις στην οργάνωση του σχολείου και της τάξης.Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς θα ενημερωθούν και θα επιμορφωθούν από ειδικούς επιστήμονες ώστε να εξασφαλίσουν την επιτυχή υλοποίηση του σχεδίου δράσης.

Δ. Διαδικασίες υλοποίησης του σχεδίου δράσης: 1ο Τρίμηνο 2ο Τρίμηνο 3ο Τρίμηνο

-Ερωτηματολόγια για τους γονείς,	x		
-Επιμόρφωση γονέων,	x		
-Επιμόρφωση εκπαιδευτικών,	x	x	x
-Εφαρμογή δραστηριοτήτων,	x	x	x
-Παρακολούθηση-ανατροφοδότηση δράσης,	x	x	x
-Συμμετοχή των εκπ/κών σε επιμορφωτικά εργαστήρια και δράσεις,	x	x	x
-Αξιολόγηση			x

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

1. Ανθρώπινο δυναμικό:

- Εκπαιδευτικοί του Νηπιαγωγείου Αγίου Κωνσταντίνου Τρικάλων,
- Μαθητικό δυναμικό της σχολικής μονάδας,
- Ειδικοί επιστήμονες ψυχικής υγείας(παιδοψυχιατρική ομάδα "Συν-ειρμός"),
- Γονείς των μαθητών,
- Συντονίστρια του εκπαιδευτικού έργου.

2. Χρόνος:

Η χρονική διάρκεια του σχεδίου δράσης καλύπτει ολόκληρο το διδακτικό έτος και οι δραστηριότητες υλοποιούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.

3. Υλικοτεχνική υποδομή:

- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές,
- Ψηφιακή φωτογραφική μηχανή,
- Εκτυπωτής,
- Φωτοτυπικό,
- Βιντεοπροβολέας,
- Διάφορα αναλώσιμα του σχολείου.

4. Οικονομικοί πόροι:

Δεν θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης, εκτός από την αγορά βιβλίων σχετικών με το θέμα της δράσης.

5. Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης:

- Ημερολόγιο σχολικής ζωής,
- Ερωτηματολόγια γονέων,
- Φύλλα αξιολόγησης σχετικά με τις δραστηριότητες,
- Φύλλα παρατήρησης της συμπεριφοράς των μαθητών μέσα στην τάξη,
- Ημερολόγιο εκπαιδευτικών.

6. Πηγές:

- Διαδίκτυο,
- Πρακτικά συλλόγου διδασκόντων,

- Καλές πρακτικές και παρόμοιες δράσεις που εφαρμόστηκαν σε άλλα Νηπιαγωγεία.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Ο βασικός στόχος του σχεδίου δράσης που είναι η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, θα φανεί μέσα από τα ακόλουθα κριτήρια επιτυχίας:

- Καλλιέργεια δεξιοτήτων στους μαθητές που τους βοηθούν να συνεργάζονται, να επικοινωνούν και να σέβονται την διαφορετικότητα των άλλων,
- Βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ σχολείου-οικογένειας για θέματα που αφορούν αποκλίουσες συμπεριφορές των μαθητών,
- Εφαρμογή των κατάλληλων πρακτικών από τις νηπιαγωγούς για την ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των παιδιών,
- Υλοποίηση δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι μαθητές του σχολείου, ενισχύουν τις μεταξύ τους σχέσεις και συμβάλλουν στην δημιουργία ενός θετικού σχολικού κλίματος,
- Μείωση των συγκρούσεων και βελτίωση των θετικών μορφών συμπεριφοράς των μαθητών,
- Ενίσχυση του σεβασμού και της συμμόρφωσης των μαθητών στους κανόνες της σχολικής ζωής.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

A. Παρακολούθηση- Ανατροφοδότηση Ενεργειών:

- Συλλέγουμε πληροφορίες για τους μαθητές μέσω ερωτηματολογίων που δίνουμε στους γονείς στην αρχή και στο τέλος της δράσης.
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των γονέων από ειδικούς του κέντρου ψυχικής υγείας. Οι συναντήσεις καταγράφονται στο ημερολόγιο σχολικής ζωής.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δραστηριοτήτων: οι δραστηριότητες σχεδιάζονται και καταγράφονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Εκπαίδευση και καλλιέργεια του αλληλοσεβασμού, της συνεργασίας και της ομαδικότητας. Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να λειτουργούν σε ομάδες δράσεις και καταγράφουμε τα ευρήματα κάθε φορά. Μέσα σε αυτό το κλίμα αλληλοβοήθειας και επικοινωνίας δημιουργούμε "το παγκάκι της φιλίας".
- Ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας για θέματα που αφορούν σε θέματα συμπεριφοράς των μαθητών και παρακολούθηση των ενεργειών με καταγραφές στο ημερολόγιο σχολικής ζωής.
- Υποστήριξη και επιμόρφωση από το δίκτυο θεάτρου: "Κι αν ήσουν εσύ;" με θεατροπαιδαγωγικά εργαστήρια για την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα προσφύγων.
- Συμμετοχή σε δράσεις του οργανισμού "Κάνε μια ευχή" με στόχο τον σεβασμό στην διαφορετικότητα και την αλληλεγγύη.

B. Αξιολόγηση του σχεδίου δράσης:

- Στόχος 1: Επιμόρφωση-ενημέρωση των εκπαιδευτικών για το κλίμα της τάξης και του σχολείου γενικότερα, ώστε να αναπτυχθούν οι κοινωνικές δεξιότητες των μαθητών. Κριτήριο επιτυχίας: καταγραφή στο ημερολόγιο

σχολικής ζωής.

- Στόχος 2: Επιμόρφωση γονέων από τους ειδικούς ψυχικής υγείας. Κριτήριο επιτυχίας: συμμετοχή των γονέων στις συναντήσεις.

- Στόχος 3: Σχεδιασμός και εφαρμογή των δραστηριοτήτων. Κριτήριο επιτυχίας: καταγραφή και έλεγχος των δράσεων.

- Στόχος 4: Αξιολόγηση των ερωτηματολογίων των γονέων πριν και μετά τις δράσεις και καταγραφή των αλλαγών στην συμπεριφορά και στην αντιμετώπιση των μαθητών. Προσέγγιση στα κριτήρια επιτυχίας: η συμμετοχή των γονέων.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το σχέδιο δράσης με τίτλο: «**Όλοι διαφορετικοί, όλοι μαζί!**» διαφαίνεται ότι πληροί τις προτεινόμενες παραμέτρους σχεδιασμού. Η αποτύπωση του σχεδίου δράσης διακρίνεται από την απαραίτητη εσωτερική συνοχή μεταξύ των στόχων, του περιεχομένου των επιμέρους δράσεων, καθώς και των κριτηρίων τελικής αποτίμησής τους.

Ο σχεδιασμός της δράσης σας είναι άριστα δομημένος και πληρέστατος. Οι στόχοι είναι σαφείς, αξιόλογοι και υλοποιήσιμοι, τα δε μέσα και εργαλεία θα συμβάλλουν στην ολοκλήρωση του σχεδίου. Τα κριτήρια της επιτυχίας της δράσης αποτυπώνουν με αξιοπιστία τη διασύνδεση με την προτεινόμενη στοχοθεσία. Τα κριτήρια αποτίμησης παρέχουν τη δυνατότητα εξαγωγής μετρήσιμων δεδομένων, καθώς και πραγματοποίησης στοχευμένων βελτιώσεων στις εκπαιδευτικές πρακτικές που εφαρμόζονται στο σχολείο σας.

Τέλος, οι διαδικασίες αξιολόγησης που καταγράφονται θα δώσουν τόσο το βαθμό επιτυχίας της υλοποίησης όσο και στοιχεία ανατροφοδότησης και αναστοχασμού.

Επιπροσθέτως, στη φάση της υλοποίησης, είναι αυτονόητο ότι, εάν χρειαστείτε ανατροφοδότηση ή κάποια υποστήριξη είμαι στη διάθεσή σας.

Καλή επιτυχία στη διαδικασία υλοποίησης!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Από την αρχή της σχολικής χρονιάς και στο πλαίσιο ένταξης των εργαστηρίων δεξιοτήτων στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, δώσαμε έμφαση σε δραστηριότητες που προωθούν την συνεργασία, τον αλληλοσεβασμό και την αποδοχή της διαφορετικότητας και καλλιεργούν τις δεξιότητες ζωής.

Καταρχήν, ζητήθηκε η συμμετοχή των γονέων στο σχέδιο δράσης με την συμπλήρωση ερωτηματολογίων που αφορούσαν σε θέματα συμπεριφοράς των παιδιών τους. Αξιοποιώντας τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων σχεδιάσαμε δραστηριότητες που είχαν ως βασικό στόχο την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών και το δέσιμο της ομάδας.

Συγκεκριμένα:

- Θέσαμε τους κανόνες της τάξης οι οποίοι δημιούργησαν τις βάσεις για την ομαλή λειτουργία της μέσα σε ένα ασφαλές και ήρεμο σχολικό περιβάλλον.

- Μέσα από την συμμετοχή μας σε προγράμματα eTwinning, γνωρίσαμε και συνεργαστήκαμε με παιδιά από

άλλες χώρες με διαφορετική γλώσσα και κουλτούρα.

- Δημιουργήσαμε το <<παγκάκι της φιλίας>>, ώστε όποιο παιδί αισθάνεται μόνο του και κάθετα εκεί θα πηγαίνει αμέσως ένας συμμαθητής του κοντά του για παρέα. Με τον τρόπο αυτό, τα νήπια γνωρίστηκαν καλύτερα μεταξύ τους και δημιουργήθηκαν διαφορετικά ζευγάρια κάθε μέρα.

- Φτιάξαμε το βάζο με τα <<ευγενικά λογάκια>>, από το οποίο τα παιδιά διάλεγαν τις καρτέλες με τα όμορφα λόγια που ήθελαν να πουν σε έναν φίλο τους για να τον κάνουν να αισθανθεί καλύτερα.

- Πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή επιμόρφωση εκπαιδευτικών και γονέων σε συνεργασία με την κινητή μονάδα ψυχικής υγείας: <<Συν-ειρμός>> και εισηγήτριες δύο κοινωνικούς λειτουργούς με θέμα: " ΤΑ ΟΡΙΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ".

-Το σχολείο μας πήρε μέρος στην δράση: <<ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ>>και φτιάξαμε τα δικά μας αστεράκια με ευχές για τους φίλους μας.

- Γνωρίσαμε την γλώσσα του πρόσφυγα συμμαθητή μας και τα ονόματα των μαθητών στα αραβικά και δημιουργήσαμε την " γωνιά όλων των παιδιών του κόσμου".

- Με αφορμή την ημέρα κατά της ενδοσχολικής βίας φτιάξαμε αφίσες με συνθήματα κατά της βίας, είδαμε βίντεο σχετικά με τις διαφορετικές μορφές βίας, συζητήσαμε για το αν έχουμε βιώσει κάτι ανάλογο και πώς μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε. Όλες οι απόψεις των παιδιών καταγράφηκαν σε ψηφιακό νοητικό χάρτη και στο τέλος σχεδιάσαμε την καρδιά της φιλίας.

- Όλες οι δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ομαδοσυνεργατικά, έτσι ώστε το κάθε παιδί να αναπτύξει κοινωνικές δεξιότητες, να ανταλλάξει ιδέες και να κατανοήσει τα ιδιαίτερα γνωρίσματα των συμμαθητών του.

- Το Νηπιαγωγείο μας διοργάνωσε σε συνεργασία με άλλο Νηπιαγωγείο και με τους γονείς, διαδικτυακή ημερίδα με εισηγητή ειδικό ψυχολόγο της κινητής μονάδας ψυχικής υγείας: <<Συν-ειρμός>> και θέμα: "Οι σχέσεις μεταξύ των παιδιών στην προσχολική ηλικία>>.

- ΕΝΑ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΜΕ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ: Το κάθε παιδί φτιάχνει ένα λουλούδι, το ζωγραφίζει και κολλάει στο κέντρο τη φωτογραφία του που την εκτυπώνει από τον υπολογιστή της τάξης. Έπειτα, κόβουν ένα βάζο για το κάθε λουλούδι και τα κολλάνε σε ένα μεγάλο κανσόν χαρτί . Δημιουργούν έτσι μία αφίσα με ένα μπουκέτο λουλουδιών με όλους τους μαθητές της τάξης.

- Επισκέφθηκε την τάξη μας μία καινούρια φίλη με την μορφή κούκλας, η οποία δεν μπορεί να περπατήσει και κινείται με αναπηρικό καροτσάκι. Τα παιδιά τη ρωτάνε πώς αισθάνεται, αναφέρουν τι θα έκαναν αν ήταν στη θέση της και προτείνουν τρόπους για να την κάνουν να νιώσει ισότιμο μέλος της τάξης.

- Διαβάσαμε την κοινωνική ιστορία: <<Τι κάνω για να νιώσω καλά>> που αφορά την διαχείριση των συναισθημάτων. Τα παιδιά άκουσαν την ιστορία και στη συνέχεια αναφέρθηκαν σε καταστάσεις που βίωσαν δυσάρεστα συναισθήματα και τις δραματοποίησαν. Μετά από διαλογική συζήτηση, κατέληξαν σε πράγματα που μπορούν να κάνουν για να νιώσουν καλά όταν βρίσκονται σε μία δυσάρεστη θέση και έφτιαξαν έναν κατάλογο με ευχάριστα συναισθήματα.

- Τα παιδιά σχεδίασαν σε χαρτί τον εαυτό τους και τον ζωγράρισαν όπως ήθελαν. Έκοψαν τη φιγούρα τους και την κόλλησαν σε ένα μεγάλο χαρτόνι την μία δίπλα στην άλλη σαν να κρατιούνται από το χέρι. Στη συνέχεια, ζωγράρισαν τα αγαπημένα τους πράγματα και τα παρουσίασαν στους συμμαθητές τους.

- Έγινε αφήγηση του παραμυθιού: <<ΕΛΜΕΡ, Ο ΠΑΡΔΑΛΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ>>. Στη συνέχεια τα παιδιά συζήτησαν για το στοιχείο που έκανε ξεχωριστό και διαφορετικό τον Έλμερ από τους άλλους ελέφαντες και αναφέρθηκαν στο δικό τους χαρακτηριστικό που τους κάνει διαφορετικούς. Ζωγράρισαν τον Έλμερ, τον έκοψαν και κόλλησε το κάθε παιδί τον δικό του ελέφαντα σε ένα μεγάλο χαρτόνι. Η νηπιαγωγός κατέγραψε κάτω από τον κάθε ελέφαντα το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του παιδιού που τον έφτιαξε.

- Πραγματοποιήθηκε ενδοσχολική επιμόρφωση σε συνεργασία με το ΚΕΔΑΣΥ με θέμα:<< Διαχείριση επιθετικών συμπεριφορών και συγκρούσεων στη σχολική μονάδα>>.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Σε γενικές γραμμές δεν υπήρξαν αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό της δράσης. Οι περισσότερες δραστηριότητες υλοποιήθηκαν όπως είχαν σχεδιαστεί εκτός από τη συνεργασία με το δίκτυο θεάτρου: "Κι αν ήσουν εσύ;" που περιλάμβανε θεατροπαιδαγωγικά εργαστήρια με στόχο την καλλιέργεια ευαισθησίας των μαθητών σε θέματα προσφύγων. Η συγκεκριμένη δράση δεν πραγματοποιήθηκε εξαιτίας δυσκολίας προγραμματισμού και επίσκεψης της θεατρικής ομάδας στο σχολείο λόγω υγειονομικών συνθηκών(covid).

Αποτελέσματα της Δράσης

Οι μαθητές έμαθαν να συνεργάζονται, να επικοινωνούν και να σέβονται την διαφορετικότητα των συνομηλίκων τους. Έμαθαν να συμμορφώνονται με τους κανόνες λειτουργίας του σχολείου και να λειτουργούν σε ένα ασφαλές και ειρηνικό περιβάλλον. Μειώθηκαν οι αρνητικές συμπεριφορές και οι συγκρούσεις στο χώρο του σχολείου και ενισχύθηκε η ομαδικότητα με την υλοποίηση ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων. Δημιουργήθηκε ένα θετικό και ένα ήρεμο σχολικό κλίμα στην τάξη με αποτέλεσμα να υπάρχει αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια μεταξύ των παιδιών. Υπήρξε πλήρης συνεργασία με τους γονείς, οι οποίοι έδειξαν ενεργό ενδιαφέρον και προθυμία να υποστηρίξουν όλες τις πτυχές της δράσης. Έγιναν επιμορφώσεις για τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς από ειδικούς επιστήμονες του κέντρου ψυχικής υγείας σε θέματα συμπεριφοράς των παιδιών και αντιμετώπισης των συγκρούσεων μεταξύ τους. Η συμμετοχή σε όλες τις συναντήσεις ήταν πλήρης και βοήθησε στην από κοινού αντιμετώπιση σχολείου- οικογένειας των αρνητικών συμπεριφορών και στην βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

3 = Σε μεγάλο βαθμό

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Οι στόχοι επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας της άριστης συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου, μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων και των υπόλοιπων συνεργαζόμενων φορέων. Η επικοινωνία υπήρξε συνεχής και όλες οι δράσεις υλοποιήθηκαν ομαδοσυνεργατικά. Η ανατροφοδότηση από τους γονείς σχετικά με θέματα συμπεριφοράς των παιδιών τους είχε καταλυτικό ρόλο στον σχεδιασμό και την εφαρμογή όλου του σχεδίου δράσης.

Τα εργαστήρια δεξιοτήτων του θεματικού κύκλου ΕΥ- ΖΗΝ με το πρόγραμμα: <<Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη απλώνω>> και του θεματικού κύκλου ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ με το πρόγραμμα: << Νηπίων παιδεία, το πρώτο βήμα στην δημοκρατία>>, βοήθησαν στην ανάπτυξη θετικών συμπεριφορών και την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών.

Η καταγραφή σε τακτά χρονικά διαστήματα των δραστηριοτήτων και η παρατήρηση των σχέσεων στο σχολικό περιβάλλον από τις εκπαιδευτικούς βοήθησε στην συνεχή αξιολόγηση και στον επαναπροσδιορισμό των στόχων. Επίσης, η συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις που ευνοούν την επικοινωνία, την συνεργασία και τον σεβασμό στην διαφορετικότητα (eTwinning, Κάνε μια ευχή), συντέλεσαν στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Σε γενικές γραμμές δεν παρουσιάστηκαν δυσκολίες κατά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Οι δράσεις εφαρμόστηκαν όπως είχαν σχεδιαστεί, εκτός από τα εργαστήρια της θεατρικής ομάδας: "Κι αν ήσουν εσύ;" εξαιτίας τεχνικών παραγόντων.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης αξιοποιήθηκαν σχετικά βίντεο από το διαδίκτυο, εκπαιδευτικό υλικό και παραμύθια. Τα παιδιά δημιούργησαν αφίσες, κατασκευές, ψηφιακούς νοητικούς χάρτες και ψηφιακά βιβλία.

- Ρουσαάκη, Μ.(2010), Ο νταής του σχολικού, Αθήνα: Ψυχογιός,
- Agassi Μ. (2007), Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε, Αθήνα: Μεταίχμιο,
- Ενημερωτικό υλικό για τον σχολικό εκφοβισμό:

<http://epsype.blogspot.com/2012/02/6.html>

- Δίκτυο πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινομένων σχολικής βίας και εκφοβισμού:

<http://stop-bullying.sch.gr/>

- Τραγούδι των LOCOMONDO: << ΧΕΡΙΑ ΣΑΝ ΚΙ ΑΥΤΑ>>:

<https://www.youtube.com/watch?v=BtngTLDFk>

- Τραγούδι: << ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΓΑΠΗ>>:

<https://www.youtube.com/watch?v=DBPTx1YGpGK>

- The de Bono Group(2013) Author-date system, Six Thinking Hats

<http://www.debonogroup.com/six thinking hats.php>

- Ψηφιακό βιβλίο:

<https://www.storyjumper.com/book/read/129521902/alexmerisioti#>

- <<ΤΙ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΝΑ ΝΙΩΣΩ ΚΑΛΑ>>, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ, ΙΕΠ,
- PENNART, 2000, << ΣΟΦΙΑ, Η ΑΓΕΛΑΔΙΤΣΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΡΙΑ>>,
- VIDEO: Η ΕΧΘΡΟΠΙΤΑ

<https://www.youtube.com/watch?v=myrz2ajbDV8>

- ΝΤΕΙΒΙΝΤ ΜΑΚ ΚΙ, << ΕΛΜΕΡ, Ο ΠΑΡΔΑΛΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ>>, εκδ. ΠΑΤΑΚΗ,
- Ψηφιακό εργαλείο δημιουργίας νοητικών χαρτών COGGLE:

<https://coggle.it>

<https://coggle.it/diagram/YidTlj5DfRykXobl/t>

<https://coggle.it/diagram/Yj3Xb2zvA87AEsLn/t/>

- <<ΤΙ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΝΑ ΝΙΩΣΩ ΚΑΛΑ>>, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ, ΙΕΠ,
- PENNART, 2000, << ΣΟΦΙΑ, Η ΑΓΕΛΑΔΙΤΣΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΡΙΑ>> ,
- VIDEO: Η ΕΧΘΡΟΠΙΤΑ

<https://www.youtube.com/watch?v=myrz2ajbDV8>

- ΝΤΕΙΒΙΝΤ ΜΑΚ ΚΙ, << ΕΛΜΕΡ, Ο ΠΑΡΔΑΛΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ>>, εκδ. ΠΑΤΑΚΗ,
- Ψηφιακό εργαλείο δημιουργίας νοητικών χαρτών COGGLE:

<https://coggle.it>

<https://coggle.it/diagram/YidTlj5DfRykXobl/t>

<https://coggle.it/diagram/Yj3Xb2zvA87AEsLn/t/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

-Πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή επιμόρφωση εκπαιδευτικών και γονέων από κινητή μονάδα ψυχικής υγείας και εισηγήτριες δύο κοινωνικούς λειτουργούς με θέμα: <<Τα όρια στο οικογενειακό σύστημα>>.

- Σε συνεργασία με άλλο νηπιαγωγείο και τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και γονέων, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή ημερίδα από κινητή μονάδα ψυχικής υγείας και εισηγητή ειδικό παιδοψυχολόγο με θέμα: <<Οι σχέσεις μεταξύ των παιδιών στην προσχολική ηλικία>>.

- Πραγματοποιήθηκε ενδοσχολική επιμόρφωση σε συνεργασία με το ΚΕΔΑΣΥ και θέμα: <<Διαχείριση επιθετικών συμπεριφορών και συγκρούσεων στη σχολική μονάδα>>.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι πρακτικές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης: <<Όλοι διαφορετικοί, όλοι μαζί!>>,θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε κάθε διδακτικό έτος καθώς οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών καθορίζουν όλη την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν θα μπορούσαν να κοινοποιηθούν και σε άλλα νηπιαγωγεία και να γίνει μία ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σε σχέση με την συγκεκριμένη δράση. Επίσης, θα μπορούσε να λειτουργήσει σχολή γονέων σε συνεργασία με το σχολείο και να γίνεται ενημέρωση σε εβδομαδιαία βάση σχετικά με την αντιμετώπιση και την διαχείριση των συγκρούσεων μεταξύ των παιδιών. Η επικοινωνία με μαθητές νηπιαγωγείων που βρίσκονται σε άλλες περιοχές της χώρας μας θα έδινε στα παιδιά την ευκαιρία να αντιληφθούν ότι κάθε παιδί είναι διαφορετικό και χρειάζεται σεβασμό και αγάπη. Η δημοσίευση των δράσεων στον τοπικό τύπο θα συντελούσε στην σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία και θα προκαλούσε το ενδιαφέρον της εκπαιδευτικής και τοπικής κοινότητας.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

- Ενδοσχολική επιμόρφωση σε συνεργασία με την ΣΕΕ και άλλα νηπιαγωγεία σχετικά με τις σχέσεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας στο χώρο του σχολείου,

- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και γονέων από ειδικούς παιδοψυχολόγους, ψυχοθεραπευτές και κοινωνικούς

λειτουργούς σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης αρνητικών συμπεριφορών των παιδιών προς τους συνομηλίκους τους,

- Ενδοσχολική επιμόρφωση από εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής, λογοθεραπευτές και εργοθεραπευτές με θέμα την αντιμετώπιση επιθετικών συμπεριφορών που προκαλούνται από νευρολογικούς και παθολογικούς παράγοντες,
- Επιμόρφωση από συνάδελφους εκπαιδευτικούς που έχουν εφαρμόσει παρόμοιες δράσεις και ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Προτείνεται για το επόμενο έτος ο η επεξεργασία ενός σχεδίου δράσης με άξονα την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και την συμμετοχή τους σε επιμορφωτικές δράσεις.

Ειδικότερα, προτείνεται:

- Η συμμετοχή σε επιμορφώσεις από αρμόδιους φορείς(σε Stem, γλωσσικό και επιστημονικό εγγραμματισμό),
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με την μορφή της ετεροπαρατήρησης,
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία,
- Ο σχεδιασμός επιμόρφωσης σε Erasmus KA1 σε STEM(μετά από έγκριση),
- Η υλοποίηση προγραμμάτων eTwinning.